

Jura, Natur og vandmiljø

Er det muligt at opstille solceller på lavbundslande?

Der er mange holdninger til, hvor solcelleparker skal placeres i landskabet for at tage hensyn til både natur, miljø, herunder vandmiljø, landbrugsjord samt naboer. Et nyt hensyn er, om solceller kan etableres på kulstofrige lavbundsarealer.

Viden om

Vi ser her på, om solceller kan etableres på samme projektområde på et lavbundsareal, som samtidigt indgår i en af udtagingsordningerne, Vand- og Klimaprojekter eller Klima-Lavbund. Formålet er at opnå en dobbelteffekt med disse arealer, så de både producerer grøn strøm samt bidrager til udtagningen af kulstofrige landbrugslande.

Krav til etablering af solceller

Her kan du se de overordnede myndighedskrav, der er til etablering af solcelleanlæg på bar mark.

- I de indledende overvejelser er det væsentligt at orientere sig på kapacitetskortet ift. de netmæssige muligheder og begrænsninger ved tilslutning af nye produktionsanlæg. Den konkrete nettilslutningssag starter altid med, at anlægsejer henvender sig til det berørte netselskab.
- For at kunne opføre et stort solcelleanlæg på terræn, skal der foreligge et gyldigt plangrundlag. En lokalplan skal tilvejebringes, før der gennemføres større udstykninger eller større bygge- eller anlægsarbejder. Det er kommunen, som i det konkrete tilfælde vurderer, om solcelleprojektet udløser lokalplanpligt, eller om anlægget kan opføres på baggrund af en landzonetilladelse.
- Dernæst kræver et solcelleprojekt med placering på bar mark en screening efter miljøvurderingsloven. Formålet er her overordnet at vurdere, om projektet vil medføre en miljøpåvirkning. I det tilfælde skal der udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, hvor projektets nærmere miljøpåvirkninger vil blive beskrevet og vurderet. Det er kommunen, som både træffer afgørelse om screening/udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport samt på baggrund af en evt. rapport træffer afgørelse om en miljøvurderingstilladelse.
- Herefter begynder anlægsfasen. Her skal kommunen tage stilling til, om projektet kræver en byggetilladelse. Medfører projektet en effekt på over 25 MW, skal der også søges om en etableringstilladelse samt elproduktionsbevilling hos Energistyrelsen.
- Derudover skal der laves en nettilslutningsaftale, som omfatter de nettilslutnings- og etableringsvilkår, som anlægget skal efterleve. Desuden skal der foreligge en række aftaler, som dækker over de sikkerhedsmæssige aspekter og driften af anlægget og omkring

anlægget.

- Ved færdigmelding af byggeprojektet, udsteder kommunen en ibrugtagningstilladelse til projektet, så solcellerne kan tages i brug.

Solceller på lavbundsjord

Ifølge solcelleparkudbydere er det muligt at anlægge en solcellepark på lavbundsjarde, der er vådgjort. Dobbelteffekten ved at producere grøn strøm og samtidig bidrage til udtagning af kulstofrige lavbundsjarde opgør de meromkostninger, der er til sådanne projekter i form af større krav til materialevalg, el-teknisk arbejde mm.

Hvad er kulstofrige landbrugsjarde?

Kulstofrige jorder i Danmark betegnes som kulstofrige lavbundsjarde, når de indeholder minimum 6 % organisk kulstof.

Vådlægning af kulstofrig landbrugsjord er et klimavirkemiddel til at sænke udledningen af CO₂. Det kan også have en effekt på fjernelse af kvælstof. Det afhænger af flere faktorer, og erfaringer fra gennemførte projekter viser forskellig effektivitet.

Lavbundsjord omfattet af tilskudsordning

Udtagning af kulstofrige lavbundsjarde foretages ofte gennem en tilskudsordning, Klima-Lavbund og Vand-og Klimaprojekter (herefter benævnt lavbundsordningen).

- **Klima-Lavbund**

Formålet med Klima-Lavbundsordningen er at tage de mest klimabelastede arealer ud af dyrkning for at reducere den samlede udledning af klimagasser, herunder især drivhusgasudledning. Derudover søger tilskudsordningen at understøtte øvrige natur-, miljø- og klimaformål. Det er Miljøstyrelsen, som administrerer ordningen og træffer afgørelse om tildeling af tilskud.

Det fremgår specifikt af vejledningen til ordningen, at det ikke er tilladt at opsætte solceller på arealer i Klima-Lavbundsprojekter på nuværende tidspunkt, se [Miljøstyrelsens vejledning om tilskud til Klima-Lavbundsordning 2023](#). Det skyldes, at opsætning af solceller vil anses som iværksættelse af en industriel drift på arealet, som er uforeneligt med bekendtgørelsens hensyn om understøttelse af natur og miljø. Opsætningen af tekniske anlæg, herunder solceller vurderes heller ikke foreneligt med Klima-Lavbundsordningens kompensation for værditab.

Det er derfor ikke muligt at opnå tilskud gennem Klima-Lavbundsordningen til projekter, som også indeholder opsætning af solceller.

- **Lavbundsordningen**

Lavbundsordningens overordnede formål er at forbedre klima, natur og vandmiljø. Projekter i ordningen har til hensigt at nedbringe udledning af kvælstof og CO₂ fra landbruget til vandmiljøet og atmosfæren ved ekstensivering af drift på landbrugsarealer på kulstofrige lavbundsjarde. Tilskudsordningen administreres af Landbrugsstyrelsen, og Miljøstyrelsens rolle er at lave en faglig vurdering af natur- og miljøfaglige spørgsmål i forbindelse med de ansøgte projekter.

I modsætning til Klima-Lavbundsordningen, så er der ikke specifikt taget stilling til problemstillingen vedrørende opsætning af solceller på projektarealet, når det også indgår i Lavbundsordningen. Lavbundsordningen varetager mange af de samme hensyn som Klima-Lavbundsordningen. Derfor er det naturligt at lave det ræsonnement, at det heller ikke er muligt at opnå tilskud

gennem Lavbundsordningen til projekter, som også indeholder opsætning af solceller.

Der er dog den væsentlige forskel mellem ordningerne, at der i vejledningen til Lavbundsordningen fremgår, at det er muligt at anvende projektarealer til vedvarende energi i det omfang, der er foreneligt med projektets effekt. Se [Landbrugs- og Miljøstyrelsens vejledning om tilskud til Vand- og Klimaprojekter 2023](#). Med andre ord må det fortolkes som, at det er muligt at opstille solceller på projektarealet, så længe det ikke går udover effekten, der skal opnås via Lavbundsordningen.

Effekten i projektet vurderes ud fra natur-, miljø-, og klimamål, som er ordningens formål at forbedre.

Vi kan konkludere, at der er en væsentlig forskel på muligheden for at opsætte solceller på projekter, som samtidig også ønsker at opnå tilskud til udtagning af lavbundsgrunden. Det er ikke muligt via Klima-Lavbundsordningen. Det bør dog være muligt via Lavbundsordningen.

Emneord

Klima

Klima-lavbund

Lavbundsprojekter

+2

Natur og vandmiljø

Tema: Klima-Lavbundsprojekter

Overvejer du at indgå i et Klima-Lavbundsprojekt, er der en række overvejelser, du skal gøre dig. SEGES har samlet vigtig viden, som giver dig overblik over ordningen og klæder dig på til at tage gode beslutninger for din bedrift.

Natur og vandmiljø

Tema: Klima og landbrug

Find den nyeste viden om klima og landbrug. Og få inspiration til, hvordan du som landmand kan påvirke udslippet af drivhusgasser og arbejde hen imod et klimaneutralt landbrug.

Publiceret: 03. april 2024

Opdateret: 03. april 2024

Vil du vide mere?

Malthe Juel Strandby

Juridisk konsulent

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

msta@lf.dk

+45 2170 5069

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk